

Obsah

Úvod	11
<i>Jan Eichler a Lukáš Tichý</i>	
1. Teoreticko-metodologický rámec	23
<i>Lukáš Tichý a Jan Eichler</i>	
1.1 Ontologická pozice	23
1.2 Základní pojmy a východiska	24
1.2.1 Základ vymezení pojmu terorismus	25
1.2.2 Globální rozměr soudobého terorismu	27
1.2.3 Zdroje globálního terorismu	28
1.2.4 Komunikační strategie terorismu (KST)	29
1.2.5 Typologie terorismu	29
1.3 Teoretický rámec	31
1.3.1 Teroristické útoky zaměřené na energetický sektor	31
1.3.2 Rozhodování teroristických skupin podle racionalismu	35
1.3.3 Islám a energetika	37
1.3.4 Shrnutí teoretického rámce	41
1.4 Metodologický rámec: případová studie	43
1.4.1 Případ	43
1.4.2 Rámec případových studií	44
1.4.3 Případová studie	44
1.4.4 Zdroj informací a kritéria výběru případů v rámci případové studie	44

2. Energetický sektor a bezpečnost regionu Blízkého východu a severní Afriky	51
<i>Nikita Odintsov</i>	
2.1 Energetický potenciál Blízkého východu a severní Afriky	51
2.2 Charakteristika vybraných exportujících zemí	56
2.2.1 Saúdská Arábie: charakteristika energetického sektoru	57
2.2.2 Porevoluční Libye: charakteristika energetického sektoru	58
2.2.3 Irák: charakteristika energetického sektoru	60
2.2.4 Alžírský energetický sektor	61
2.2.5 Jemenský energetický sektor	63
2.2.6 Východní Středomoří a Egypt: charakteristika energetického sektoru	63
2.2.7 Turecko: charakteristika tranzitního potenciálu	66
3. Al-Káida a útoky na energetický sektor	71
<i>Lukáš Tichý</i>	
3.1 Charakteristika organizace al-Káida	71
3.2 Význam energetiky a teroristických útoků na sektor energetiky pro al-Káidu	73
3.3 Al-Káida a vybrané příklady teroristických útoků na energetický sektor v oblasti MENA	81
3.3.1 Teroristické útoky s cílem poškodit energetický sektor	82
3.3.2 Teroristické útoky s cílem poškodit světový obchod s ropou a LNG	86
3.3.3 Teroristické útoky a braní rukojmí s cílem destabilizovat či potrestat nepřítele	89
3.3.4 Teroristické útoky s cílem ovládnout energetický sektor	98
4. Islámský stát a teroristické útoky na energetický sektor	111
<i>Lukáš Tichý</i>	
4.1 Charakteristika organizace IS	111
4.2 Význam energetiky a teroristických útoků na sektor energetiky pro IS	114
4.3 Příklady teroristických útoků na energetický sektor ze strany IS ve vybraných zemích oblasti MENA	122

4.3.1 Irák	123
4.3.2 Sýrie	129
4.3.3 Egypt	135
4.3.4 Libye	137
5. Hizballáh a energetika jako nástroj vyhrožování	155
<i>Lukáš Tichý</i>	
5.1 Charakteristika hnutí Hizballáh	155
5.2 Energetická strategie Hizballáhu	157
5.3 Příklady vyhrožování útokem a zneužívání energetiky jako politického nástroje ze strany Hizballáhu	160
5.3.1 Vyhrožování útokem na energetický sektor Izraele s cílem potrestat nepřítele a bránit libanonské energetické bohatství	161
5.3.2 Ropa jako politický nástroj vyhrožování Západu	166
5.3.3 Shrnutí a možné implikace pro energetickou bezpečnost	167
6. Kurdská strana pracujících a energetické vztahy v regionu	175
<i>Nikita Odintsov</i>	
6.1 Charakteristika organizace PKK	175
6.2 Význam energetiky v teroristických útocích PKK	178
6.3 Analýza vybraných útoků proti energetické infrastruktuře	182
6.3.1 Shrnutí a možné implikace pro energetickou bezpečnost	185
7. Hamás a problém palestinského plynu	189
<i>Nikita Odintsov</i>	
7.1 Charakteristika organizace Hamás	189
7.2 Energetická situace v Pásmu Gazy pod vedením Hamásu	194
7.3 Plynový spor: Hamás vs. Izrael	196
7.4 Potenciál útoků na energetickou infrastrukturu ze strany Hamásu	199
7.4.1 Shrnutí a možné implikace pro energetickou bezpečnost	200

8. Nenásilné organizace a jejich přístup k energetice:	
Muslimské bratrstvo a Hizb ut-Tahrir	205
<i>Nikita Odintsov</i>	
8.1 Charakteristika Muslimského bratrstva a jeho přístupu k energetice	205
8.2 Charakteristika organizace Hizb ut-Tahrir a její přístup k energetice	209
8.3 Celková charakteristika nenásilných hnutí a jejich přístupu k energetice	211
9. Dopady útoků na energetický sektor a doprovodné kriminální činnosti v oblasti MENA na energetickou bezpečnost EU a České republiky	215
<i>Lukáš Tichý a Nikita Odintsov</i>	
9.1 Charakteristika a počet teroristických útoků na energetický sektor v oblasti MENA	216
9.2 Přímé dopady útoků na energetickou bezpečnost EU a ČR: hrozba útoku v Evropě ze strany teroristické organizace z oblasti MENA	220
9.2.1 Možná hrozba teroristického útoku na evropský a český energetický sektor	222
9.2.2 Důsledky a dopady teroristických útoků pro energetickou bezpečnost EU a ČR	226
9.3 Přímé dopady útoků na energetickou bezpečnost EU a ČR: útoky na evropské energetické firmy a jejich zájmy v oblasti MENA	228
9.3.1 Reálná hrozba teroristického útoku na evropské firmy a jejich zájmy ve vybraných zemích MENA	228
9.3.2 Důsledky a dopady teroristických útoků pro energetickou bezpečnost EU a ČR	229
9.4 Nepřímé dopady útoků na energetickou bezpečnost EU a ČR: reálný a možný vliv útoků na energetický sektor v oblasti MENA	231
9.4.1 Příklady teroristického útoku na tanker či škrťící bod v oblasti MENA a jejich implikace a dopady na energetickou bezpečnost EU a ČR	233
9.4.2 Příklady teroristických útoků na energetický sektor v oblasti MENA a jejich implikace a dopady na energetickou bezpečnost EU a ČR	235
Závěr	244
<i>Jan Eichler a Lukáš Tichý</i>	

Seznam zkratk	261
Seznam použité literatury	264
Literatura	264
Dokumenty, projevy, rozhovory a vystoupení	281
Rozhovory a konzultace	284
Přílohy	
Příloha č. 1: Západní energetické firmy a jejich zájmy ve vybraných zemích MENA	287
Příloha č. 2: Počet útoků na energetický sektor ze strany al-Káidy a jejích odnoží v letech 2001–2016 ve vybraných zemích MENA	294
Příloha č. 3: Počet útoků Islámského státu na energetický sektor v zemích MENA v letech 2014–2016	295
O autorech	296
Resumé	298
Seznam grafů a tabulek	
Graf č. 1: Podíl světových zásob ropy	52
Graf č. 2: Těžba ropy členskými státy OPEC v milionech barelů denně	53
Graf č. 3: Podíl světových zásob zemního plynu	54
Graf č. 4: Import EU v roce 2014 – podíl na trhu v procentech	55
Graf č. 5: Podíl těžby na saúdských ropných polích	57
Graf č. 6: Cíle útoků PKK, které jsou mu přisuzované	180
Graf č. 7: Počet útoků na energetickou infrastrukturu	180
Tabulka č. 1: Formy jednání a rozhodování teroristických organizací / cíle a motivy teroristických útoků na energetický sektor	42
Tabulka č. 2: Srovnání hlavních forem, cílů, motivů a příkladů teroristických útoků al-Káidy na energetický sektor v oblasti MENA	102
Tabulka č. 3: Implikace útoků al-Káidy pro energetickou bezpečnost	104
Tabulka č. 4: Srovnání nalezišť, produkce a příjmů z prodeje ropy IS v letech 2014 až 2016	119

Tabulka č. 5: Srovnání nalezišť a ovládané produkce ropy IS v Iráku v období 2014 až červenec 2016	124
Tabulka č. 6: Srovnání nalezišť a ovládané produkce ropy IS v Sýrii v letech 2014 až 2016	132
Tabulka č. 7: Přehled hlavních ropných polí ovládaných IS v Sýrii v roce 2016	132
Tabulka č. 8: Cíle, motivy a příklady teroristických útoků IS na energetický sektor v Iráku, Sýrii, Libyi a Egyptě	143
Tabulka č. 9: Implikace teroristických útoků IS pro energetickou bezpečnost	146
Tabulka č. 10: Hlavní cíle, motivy a příklady vyhrožování a jejich implikace pro energetickou bezpečnost ze strany Hizballáhu	169
Tabulka č. 11: Počet útoků na energetický sektor a infrastrukturu v oblasti MENA v letech 1996–2015	218
Tabulka č. 12: Počet útoků na energetický sektor a infrastrukturu v oblasti MENA v letech 1996–2015 ze strany teroristických organizací	219
Tabulka č. 13: Hlavní rysy al-Káidy, IS a Hizballáhu a jejich teroristické činnosti v sektoru energetiky (1. část)	249
Tabulka č. 13: Hlavní rysy al-Káidy, IS a Hizballáhu a jejich teroristické činnosti v sektoru energetiky (2. část)	251
Tabulka č. 14: Hlavní rysy PKK, Hamásu, Muslimského bratrstva a Hizb ut-Tahriru a jejich teroristické činnosti v sektoru energetiky (1. část)	253
Tabulka č. 14: Hlavní rysy PKK, Hamásu, Muslimského bratrstva a Hizb ut-Tahriru a jejich teroristické činnosti v sektoru energetiky (2. část)	255
Tabulka č. 15: Dopady útoků na energetický sektor v oblasti MENA na energetickou bezpečnost EU a ČR (1. část)	257
Tabulka č. 15: Dopady útoků na energetický sektor v oblasti MENA na energetickou bezpečnost EU a ČR (2. část)	258
Tabulka č. 15: Dopady útoků na energetický sektor v oblasti MENA na energetickou bezpečnost EU a ČR (3. část)	259
Tabulka č. 15: Dopady útoků na energetický sektor v oblasti MENA na energetickou bezpečnost EU a ČR (4. část)	260